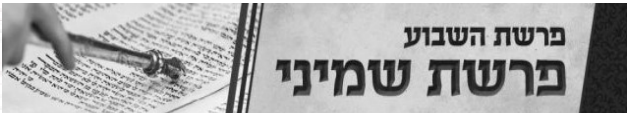

בעזרה"ת אגדת של תורה

גליון 649

בית הכנסת "עולי בבל" ע"ש הרב יוסף חיים זצ"ל רח"י יוסף חיים אור-יהודה ת"ו

בפרשתנו הצטוו בני ישראל להקריב קורבנות: שער עיזים - לכפר על מכירת יוסף, ועגל - לכפר על חטא העגל (יהונתן בן עוזיאל) למרבה הצער, נדב ואביהוא - בני אהרון מתו אחר שהקריבו אש זרה, וכתוצאה מכך נבצר מאהרון לאכול את בשר הקרבן. במקום זאת, שרפוהו אלעזר ואיתמר, בני אהרון הנותרים. מששמע זאת משה, קצף על בני אהרון מדוע שרפו את הבשר הקדוש, ואהרון הסביר, שעשו זאת מפני שעל פי ההלכה הם אסורים באכילת בשר הקרבן, עקב היותם אוננים.

פנתח האה

יחד עם כל בית ישראל רבנן ותלמידהון אבליס וכואבים אנו על הסתלקותו הפתאומית של יחיד הדור, שר התורה והיראה, עמוד התפילה של ישראל, שעשה שלא תשתכח תורה מישראל, ושם שמים התאהב ונתקדש על ידו.

פועל ישועות בקרב הארץ, ורבים רבים נהנו ממנו עיצה ותושיה. עמוד של אש שהלך לפני המחנה גאון ישראל ותפארתו מורינו ורבינו מרן הגאון הגדול

רבי ש.י. חיים קנייבסקי

זצוקללה"ה

וכל בית ישראל יבכו את השריפה אשר שרף ה'.

כידוע מהספרים הקדושים, בשעת פטירתו של אדם גדול, נשארים מעלותיו הרמים והנשגבים כאן בעולמינו ויכולים הנמצאים לזכות במעלות אלו. בהליכתו של מרן זצ"ל לבית עולמו נוצר חלל עצום בעולם. ואשר על כן אשרי מי שזוכה ותופס משהו אפילו קטן ממעלותיו הרמות... בשבועות הבאים, ברצוננו בלי נדר להביא סיפורים מכלי ראשון (בלבד), על מרן זי"ע. כדי שנלמד ממעשיו ונאמץ הלכותיו בקודש ועל כן אנו פונים לכל המעוניין לזכות את הרבים במעשה, סיפור, שלא ימנע טוב ויפנה אלינו... ונזכה שבמהרה ישמע קול המבשר על ביאת ינון ונזכה לתחיית המתים במהרה אמן.

שבת שלום

שמשון אליעזר פוקס

איך הגיב משה לדברי אהרון? אומרת התורה: "וַיִּשְׁמַע מֹשֶׁה וַיִּיטָב בְּעֵינָיו" מסביר רש"י: הודה ולא בוש לומר לא שמעתי. "אח, איזו ענווה... תבינו את הסיטואציה. משה רבנו, מנהיג האומה - האיש שהקב"ה נתן לו את התורה ולימד אותו את כל הכתוב בה, והוא אשר לימד את ישראל את כל מצוות התורה - פתאום בא אחיו ומגלה לו שנעלמה ממנו הלכה..."

מישהו אחר היה מסלסל בזקנו בתנועת חשיבות ומגחך: "מה, אתה רוצה ללמד אותי מה כתוב בתורה שלימדתי!!", ואז מקריץ איזה הסבר מתוחכם שיוציא אותו יפה מהמבוכה. אבל משה היה העניו מכל האדם. לא רק שהוא לא התבייש להודות, אלא אף הוציא כרוז במחנה ליידע את כולם: "התעלמה הלכה ממני, ואהרון אחי הזכיר אותה לי (יונתן בן עוזיאל)

שימו לב, אף שכתוצאה מהודאתו יכל העם לרנן, שמא שכח הוא עוד כמה דברים... משה רבנו לא נמנע מלהודות על האמת ולומר "שכחתי". הא לכם איש אמת, דמותו של מנהיג.

זמנך הטוב
הדלקת נרות מוצאי שבת
6:33
7:33
8:09

נא לשכור על קדושת הגליון אין לקרוא בשעת התפילה

אֵהָלֵהּ הַהֵלֶלֶת

איסור אכילת והנאה מן החמץ

נאמר בתורה לענין ימי חג הפסח "מצות יאכל את שבעת הימים, ולא יראה לך חמץ ולא יראה לך שאור בכל גבולך". החמץ בפסח אסור באכילה, וכמו כן הוא אסור בהנאה, שאפילו אם הוא אינו אוכל מן החמץ בפסח, אסור לו למכור את החמץ לגוי וכיוצא בזה, מפני שהוא נהנה במכירה זו. וכל האוכל חמץ בפסח ענשו כרת.

חמץ בפסח – אפילו באלף אינו בטל

כל כך חמור איסור חמץ בפסח, עד כדי כך, שחמץ שנתערב עם מאכלים אחרים, אפילו באלף לא בטל, מה שאין כן בשאר איסורים.

לכן יש להיזהר מאד בענייני חמץ בפסח, לקנות אך ורק מצרכי מזון שאין בהם כל חשש תערובת חמץ, ושנמצאו תחת השגחה אחראית. וכן אין לסמוך על יהודי שלא שומר תורה ומצוות, כשאומר על מאכל מסוים שאין בו חשש חמץ, וכגון שמעיד על תבלין מסוים שאין בו שום תערובת וכדומה, וכפי שכבר הוכח בעבר, שאנשים נכשלו באיסור חמץ משום שסמכו על החנווני בשעה שאין לו כל נאמנות. וכתב מרן רבינו עובדיה יוסף זצ"ל, שנכון שלא לקנות שום תוצרת המיועדת לפסח בלי הכשר על כל מוצר לחג הפסח, וכן הדין אף בדברים שנראה שאין בהם חשש, כגון ליקר, אראק, וכדומה. ובזמנינו אפילו במוצרים הנראים הכי "תמימים", יש חששות רציניים מבחינת כשרות במשך כל ימות השנה, ובפרט בימות הפסח, כי בכל מוצר מעורבים הרבה מאד חומרים מחומרים שונים, והדברים ידועים.

להערות והארות, הנצח ות,
לעילוי נשמת וכו' 054-8444774
לקבלת העלון במייל נא לכתוב ל:
8444774@Gmail.com

אהל לחידוש

חידושים ופנינים לשולחן השבת

המשנה במסכת אבות אומרת: "עשה רצונו (רצון ה') כרצונך, כדי שיעשה רצונך כרצונו. בטל רצונך מפני רצונו, כדי שיבטל רצון אחרים מפני רצונך" (אבות ב', ד'). מדוע המשנה כופלת בלשונה – "עשה רצונך כרצונו", ושוב "בטל רצונך מפני רצונו"? עבודת האדם בעולמו היא, שרצונו הפנימי יזדהה לחלוטין עם רצונו של הבורא. שנפשו תתעב את אשר תיעב הוא, ותחשוק באשר ציווה הוא. בחלק מהמצוות, טבעו של האדם מנחה ומנתב אותו לקיימן, גם אם הוא לא היה מצטווה עליהן בפירוש. מצוות אלו קרויות "מצוות שכליות". לדוגמה: מצוות כיבוד אב ואם, איסור לא תגנוב, לא תרצח וכדומה. גם ביחס למצוות ולאיסורים מן הסוג הזה, אדם נדרש להגיע למצב של "בטל רצונך מפני רצונו", כלומר, להגיע למצב בו חוזק הרצון לקיים את ציוויו של הקדוש ברוך הוא יפעם בו בעוצמה כה חזקה, עד שעל אף הנטייה הנפשית הטבעית לקיים את המצווה מעצם עובדת היותו בן אדם, בכל זאת ייפנה בלב בו זמנית מקום לרצון לקיים את פקודת ציוויו של הבורא יתברך, ללא קשר לרצונו הפנימי שלו.

אם כן, החלק הראשון: "עשה רצונו כרצונך", מורה לאדם לוותר על רצונו כאשר רצונו סותר לרצון הבורא, ולהגיע למצב בו רצונו הוא רצון הבורא. והחלק השני, "בטל רצונך מפני רצונו", מורה שהמצוות שהוא מקיים, ייעשו מתוך רצון לקיים את רצון הבורא גם אם זהו רצונו הטבעי.

אותו רעיון אנו רואים גם באיסור אכילת שקצים ורמשים המובא בפרשה זו. המדרש (תורת כהנים) מביא, שלמרות שנפשו של אדם מתעבת אכילת שקצים ורמשים, על האדם להימנע מאכילתם לא מחמת שנפשו מתעבת אותם, אלא מחמת שהבורא ציווה לא לאכול אותם: "שלא יאמר אדם אי אפשי באכילת חזיר והוא מאוס עיני (וכן בכל שאר דברים אסורים. עיין ברש"י ויקרא כ', כ"ו), אלא יאמר אפשי ואפשי (אפשר ואפשר), והתורה אסרה".

"מַבַּל שְׂרָץ הַמַּיִם וּמַבַּל נֶפֶשׁ הַחַיָּה אֲשֶׁר בַּמַּיִם שֶׁקֶץ הֵם לָכֵם, וְשֶׁקֶץ יְהִיוּ לָכֵם מִבְּשָׂרָם לֹא תֹאכְלוּ וְאֵת נַבְלָתָם תִּשְׂקְצוּ"
אמרו חכמינו, שהצדיקים, אין הקדוש ברוך הוא מביא תקלה על ידם, כי גנאי הוא לצדיק שאוכל דבר אסור, ואפילו בשוגג, כי זה נכנס לתוך גוף האדם, ונעשה מטומטם ומתועב במאכלות אסורות. ובזה מבאר רבינו האור החיים הקדוש את כפל הלשון 'שקץ הם לכם, ושקץ יהיו לכם' שאפילו שאתם לא מתכוונים לאכול דבר איסור, אף על פי כן, אם אכלתם, זה משפיע לשקץ את הנפש.

אהל המעשה

על הפסוק בפרשתנו "יין ושכר אל תשת אתה ובניך איתך", מדבר המדרש בגנות שותי היין בצורה קבועה, שההתמכרות לכך הורסת את חייהם ומשבשת אותם. מיד לאחר מכן, מופיע במדרש סיפור מעניין: אדם אחד התמכר לשתיית יין בצורה הרסנית, עד כדי כך שנטש את עבודתו, זנח את כל עיסוקיו ובזבז את כל עיתותיו על הטיפה המרה והמתוקה. אט אט אזל הכסף שבידו, והוא החל למכור רהיטים מתוך ביתו כדי לממן את שתייתו. בניו, שראו שאביהם הורס את חייו בידיו, ובסופו של תהליך לא תישאר בידו פרוטה לפרוטה, מלבד הנזק שהוא גורם לגופו והבושות שהוא עושה למשפחתו, החליטו לעשות סוף לדבר. באחת הפעמים שהשתכר כלוט נטלוהו והשכיבוהו בבית העלמין בפאתי העיר. בטוחים היו שכשיתעורר ויראה עצמו בודד בין המתים – ייתן אל ליבו לחזור למוטב. באותה העת הגיעו סוחרים יין מחוץ למדינה שעברו מעיר לעיר ומכרו יין. כמובן שברשותם הייתה כמות אדירה של סחורה, ולא בכל עיר היה לה ביקוש. לכן אימצו הסוחרים מנהג לעצמם, שבכל עיר הותירו את הסחורה מחוץ לעיר והם עצמם נכנסו לשווקי העיר להכריז ולראות האם יש קונים ליינם. בהגיעם לעירו של השתיין עליו מספר המדרש, החליטו להניח את היין בתוך בית העלמין, מקום בו אף אחד לא יחמוד לקחת לעצמו מספר נאדות יין, ונכנסו לעיר כמנהגם. השיכור שלנו התעורר אט אט מיינו החזק, ראשו הצטלל, והוא הביט סביבו. מעל ראשו היה תלוי נאד יין סגור וחדש. בלי לבדוק היכן הוא נמצא, למי שייך היין, ומדוע הוא במצב מאוזן – פתח השתיין את נאד היין, נתנו בתוך פיו והחל לוגם לרוויה עד שנשתכר שוב...

בניו, החליטו לאחר שלושה ימים שהגיעה העת לבדוק מה שלום אביהם ומדוע הוא לא חזר. הלכו לבית הקברות ומצאוהו שיכור כשבתוך פיו נתונה פיית הנאד. אמרו: אם גם כאן הקב"ה שלח לו יין – הרי זה סימן משמים שכך רצון ה'. אנו נספק לו יין בתורנות, כל בן יממן את יינו יומיים בשבוע וכך אבינו לא יצטרך לפשוט יד.

רבי יוסף שלמה כהנמן, ראש ישיבת פוניבז', מקשה על דברי המדרש: מאחר שפתח המדרש בגנות היין ובשתייתו, מה ראה לנכון להביא סיפור שיעודד את השיכורים להמשיך במנהגם הפסול?

אלא, תירץ הרב, המדרש רצה להמחיש עניין אחר: למרות ששתיית היין גרועה היא ומורידה את האדם לתחתיות של בוץ ושפלות, עם כל זה, בא וראה מה גדול כח הרצון! כיון שרצה שיכור זה בכל מאודו לשתות יין – הזמין לו השי"ת נאד יין היישר לתוך פיו, בבית הקברות... כפי שאמר דוד המלך "ומשביע לכל חי - רצון". כל אדם מקבל כפי רצונו. ברם, ה"חתם סופר", מקשה על לשון הפסוק: מדוע נכתב "ומשביע לכל חי רצון", נכון ומדויק יותר לכתוב משביע לכל חי **מזון**? והוא מבאר רובד נוסף בפסוק, שהוא אחד מיסודות הבריאה: הקב"ה לא רק נותן לך מזון ומחיה גשמיים לגוף, ולא רק זן ומכלכל אותך בהנאות רוחניות לנשמה. בורא העולם מעניק לך דבר גדול הרבה יותר מזה: את כח הרצון. הוא "מאכיל" אותך בלי הפסקה בכח רצון חזק, שתרצה להקים משפחה, ותרצה לצאת לטיול, ותרצה לרכוש רכב, ותרצה... כל עוד כח הרצון יקנן בך, כפי שהוא יהיה חזק ואינטנסיבי,

באותה מידה תרגיש "שבע" ותרגיש את עצמך "חיי" ("משביע לכל חי"). שכן ללא הרצון, האדם לא היה נוקף אצבע לעשות וליזום מאומה. איזה ערך וטעם יש לחיים אשר כאלו?

הקב"ה רוצה להשפיע לנו ולהיטיב לנו ללא הרף, ולכן - אומר הבורא - אני פותח את ידי ומעניק. בתחילה אני מעניק לך את כח הרצון, שתרצה לקבל ותשאף ליצור עם השפע הזה פעולות. לאחר שקיבלת את הרצון – כח החיים, הבחירה מוטל לפתחך מה לעשות עימו. השתדל נא, בני, לבחור בטוב. כי רצונותיך הם אלו שייקבעו בסופו של דבר – להיכן תגיע, במה תצליח, ואיזה הישגים תוכל לקצור.

(גד שכטמן)

"שלום", פתחתי את השיחה עם העובד בחנות המדפסות. "המדפסת שלי תוקעת לאחרונה יותר מדי דפים. הדיו נמרה והכל יוצא לא ברור. כמה יעלה לי להביא אליכם את המדפסת לשירות תיקונים?". "עלות בדיקה היא 200 שקלים", השיב העובד באדיבות. "אבל אני מציע לך לעיין בחוברת ההוראות ולנסות לבצע את התיקון בעצמך. אם זה לא ילך - תמיד תוכל לחזור אלינו". "אני לא מבין", התפלאתי. "הבוס שלך יודע שאתה מציע ללקוחות לתקן בעצמם ואתה מפסיד לו כסף?". "האמת היא שזה רעיון של הבוס בעצמו", התנצל העובד, "אנחנו בדרך כלל עושים הרבה יותר כסף מתיקונים כשאנשים מנסים לתקן את המדפסת בעצמם..."

קצתה האמת

בפעם הראשונה בהיסטוריה שבה מקריבים את שער החטאת (קרבן מוסף שמקריבים כל ראש חודש), קורה אירוע חריג. לפי המתבקש, היו אלעזר ואיתמר, בני אהרן המקריבים, צריכים לאכול את הקרבן, ובכך לכפר על עוון טומאת מקדש וקדשיו של עם ישראל. אלא שאלעזר ואיתמר כביכול שינו מן הנהלים, ושרפו את החטאת במקום לאכלה. משה רבנו קוצף עליהם, ומבקש להבין מדוע פעלו בניגוד למצווה: "מדוע לא אכלתם את החטאת במקום הקודש?". תשובתו של אהרן היתה כי במקרה הנדון, שבניו נשרפו באותו יום, לא היתה לו ברירה כי אם לשרפו, שכן לכהן אונן אסור לאכול מבשר הקרבן: "הן היום הקריבו את חטאתם וגו', ותקראנה אותי כאלה ואכלתי חטאת היום, הייטב בעיני ה'?". ומהי תגובתו של משה? ארבע מלים פשוטות ונוקבות: "וישמע משה וייטב בעיניו". משה משתכנע, והדברים גם טובים בעיניו. שואל מרן הגאון רבי מאיר מאזוז שליט"א: אחר שסוף סוף הודה משה שטעה, וסוף טוב הכל טוב, לשם מה מספרת התורה על הוויכוח הזה? לכאורה מוטב היה להעלים פרשה מביכה זו? ומיישב, שהתורה באה ללמדנו מוסר גדול לדורות, שילמד אדם קל וחומר מאדון הנביאים ע"ה, שעם כל כעסו וקצפו, ראשית "וישמע משה", האזין לדברים בכבוד ראש, ולא היו אזניו אטומות בלהט הוויכוח, וכשהבין ונזכר כי האמת עם אהרן – "ויטב בעיניו". עם כל גדלותו ומעמדו, לא עמד על דעתו, ולא תירץ עצמו בכל מיני תירוצים, ולא אמר "לא שמעתי", אלא פשוט עמד ואמר "שמעתי ושכחתי". ובאבות דרבי נתן (פרק ל"ז הלכה י"ב) כתוב: "מיד הודה לו". כמה קשה הדבר! ויתרה מזו, אמרו במדרש ויקרא רבה (פרשה י"ג סוף ס"י א') שהוציא משה כרוז במחנה לאמר: "אני טעיתי בהלכה, ואהרן אחי למדני". כלומר, לא די שהודה בטעותו בפני אהרן ובניו, אלא דאג לפרסם הלכה זו בכל מחנה ישראל, למרות שדין זה לא שייך אליהם, ולא תיגרם כל טעות אם לא ידעו מכל העניין. כמה עוצמה שקטה טמונה בהתנהגות אצילית זו! אולם נדמה כי החידוש הגדול הוא ההתייחסות של משה להודאה על האמת. בנוהג שבעולם, אדם שמעמידים אותו על טעותו, אם איש אמת הוא וירא אלוקים הוא, אינו עומד על משמרתו באמתלה כלשהי, אלא מתייצב בפני טעותו ואומר "טעיתי!", אך לא מן הנמנע שיזדחל ללבו צער על הבושה שבדבר, ואולי גם מעט טינה כלפי מי שחשף את טעותו. גם כאן, אף על פי שמשה הודה על האמת, היינו חושבים לומר כי מן הסתם היה קשה בעיניו לומר "טעיתי", אולם העביר על מידותיו והודה.

מחדש הגאון רבי ויזאל הצרפתי זצ"ל (מחכמי פאס שבמרקו) בספרו "צוף דבש", כי כל כך היתה חביבה בעיני משה רבנו החתירה לאמת, עד שאדרבא, היה שמח בכך שהעמידוהו על האמת. וזהו שכתוב "ויטב בעיניו" – היה הדבר טוב בעיניו שלא נותר בטעותו. האדם החכם באמת, מבין שההודאה בטעות היא גופא מדרכי החכמה. גבורת הכניעה מול האמת מלמדת על חוסן נפשי, חירות מחשבה וחכמת חיים. ובאמת, המידה הנפלאה "מודה על האמת" היא אחת משבע מידות שמנו חכמים בחכם, וחילופיהן בגולם (אבות פ"ה).

**ברכה והצלחה
ובריאות איתנה
אסף בן אשר ומשפחתו הי"ו**

דוד אשר בן איבון ומשפחתו הי"ו

**לרפואה שלימה
סעיד אשר בן לאה הי"ו
אורה בת סניורה הי"ו**

"עץ חיים היא למחזיקים בה"
לזכות להצלחה ולבריאות איתנה
**טוביה שרבי בן נזימה
ומשפחתו הי"ו**

**דוד חיים בן עליזה
ומשפחתו הי"ו**

**אופיר דלל בן אורה
ומשפחתו הי"ו**

שיעור בפרשת שבוע
מהרב **שמשון פוקס שליט"א**
כל יום חמישי
מיד לאחר מנחה
בביכנ"ס אור אבנר
רח' משה דיין קרית הסביונים יהוד
מנחה - בשעה 17:20

בית הכנסת "היכל יצחק דוד"
רח' דוד אלעזר 18

תפילת שחרית 6:30
מנחה וערבית (סמוכות) 17:35
שיעורי תורה מידי יום אחרי ערבית

יום א' - הרב **שמשון פוקס שליט"א**
יום ב' - הרב **הגאון אברהם הכהן שליט"א**
יום ג' - הרב **רפאל עגיב שליט"א**
יום ד' - הרב **בן יאבו שליט"א**
יום ה' - הרב **שלום אטלן שליט"א**

בית הכנסת
"עולי בבל"
ע"ש הרב **יוסף חיים זצ"ל**

שחרית - 5:45 נץ
מנין ב' - 7:30
מנחה ערבית - 17:30

שיעורי תורה מידי יום
לאחר ערבית

יום א' ב' ה'
רב בית הכנסת
הרב **יהונתן אמדדי שליט"א**
יום ג'
הרב **שמשון פוקס שליט"א**
יום ד'
הרב **נאור דרשני שליט"א**
יום ה' -
הרב **רפאל עגיב שליט"א**
בשעה **19:30**

"יש קונה עולמו בשעה אחת"

שימו לב <<<<

לימוד אברכים עם תלמידים כל יום שני ורביעי בשעה 20:00
ערבית מאוחרת: יום ב' 20:45 יום ד' 20:45 יום ה' 21:00